

Số:06/TBRKN-VC1-V2

Hà Nội, ngày 04 tháng 01 năm 2022

THÔNG BÁO RÚT KINH NGHIỆM
Về vụ án “Tranh chấp chia tài sản khi ly hôn”

Thực hiện chức năng kiểm sát xét xử giám đốc thẩm vụ án “Tranh chấp hôn nhân và gia đình” giữa nguyên đơn bà Hoàng Thị Tình và bị đơn là ông Nguyễn Phú Cường do Tòa án nhân dân thành phố Hà Nội xét xử phúc thẩm. Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội thấy:

1. Quá trình giải quyết vụ án

Bản án sơ thẩm số 27/2017/HNGĐ-ST ngày 22/11/2017 của Tòa án nhân dân huyện Phúc Thọ đã xét xử và quyết định: Bà Hoàng Thị Tình được ly hôn ông Nguyễn Phú Cường. Về con chung: Giao cháu Nguyễn Thị Hồng, sinh năm 1993 (bị tâm thần) cho bà Tình trực tiếp nuôi dưỡng cho đến khi có quyết định thay đổi khác; Giao cháu Nguyễn Phú Tuấn sinh năm 2005 cho ông Cường trực tiếp nuôi dưỡng cho đến khi cháu Tuấn đủ 18 tuổi hoặc đến khi có quyết định thay đổi khác. Về tài sản công sức: Giao cho ông Cường được sử dụng thửa đất có diện tích 193m² đã được UBND huyện Phúc Thọ cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho ông Nguyễn Phú Cường, trên đất có 01 nhà xây cấp 4, diện tích 48,5m², lợp ngói, bếp và nhà vệ sinh. Giao cho bà Tình sở hữu sử dụng: 01 ngôi nhà cấp 4 mái tôn diện tích 14m²; 01 bếp + khu chăn nuôi bán mái lợp proximãng diện tích 19,8m² xây dựng trái phép trên đất nông nghiệp và một số vật dụng khác. Ông Cường phải thanh toán trả bà Tình số tiền công sức và giá trị tài sản là 23.574.000 đồng.

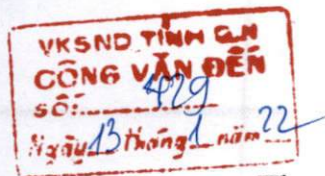
Bản án phúc thẩm số 43/2018/HNGĐ-PT ngày 29/3/2018 của Tòa án nhân dân thành phố Hà Nội quyết định: Bác kháng cáo của bà Tình, giữ nguyên quyết định của Bản án sơ thẩm.

Ngày 22/3/2021, Chánh án Tòa án nhân dân tối cao ra quyết định kháng nghị giám đốc thẩm đối với bản án phúc thẩm của Tòa án nhân dân thành phố Hà Nội.

2. Nội dung cần rút kinh nghiệm

2.1. Về yêu cầu hợp pháp của đương sự.

Diện tích đất 193m², tại cụm 4, xã Hiệp Thuận, huyện Phúc Thọ, thành phố Hà Nội, có nguồn gốc là đất do cha ông của ông Cường để lại. Ngày 20/5/2013, cụ Đỗ Thị Xoa (mẹ đẻ của ông Cường) cùng các con của cụ Xoa đã lập biên bản chia riêng cho ông Cường thửa đất này. Ngày 31/10/2013, Ủy ban nhân dân huyện Phúc Thọ, thành phố Hà Nội cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất mang tên một mình ông Cường. Khi kết hôn với ông Cường (năm 1990), bà Tình về chung sống với gia đình ông Cường tại ngôi nhà cấp 4 trên thửa đất trên. Thời gian chung sống tại đây, vợ chồng bà Tình, ông Cường đã sửa chữa lại nhà, tôn sân và làm thêm bếp, những thành viên sống chung không có ý kiến phản đối gì. Đến năm 2006, vợ chồng phát sinh mâu thuẫn và sống ly thân; bà Tình làm nhà cấp 4, lợp tôn ở tạm trên đất nông nghiệp lấn chiếm của địa phương, Quá trình giải quyết vụ án cũng như trong đơn đề

ngợi giám đốc thẩm, bà Tình yêu cầu chia nhà đất tại thửa số 55 cho bà để bà và cháu Hồng có nhà ở, ổn định cuộc sống. Nhưng Tòa án hai cấp không xem xét là không đúng quy định của pháp luật.

2.2. Bản án không chia bằng hiện vật là vi phạm.

Tòa án cấp sơ thẩm và Tòa án cấp phúc thẩm đã xử giao cho ông Cường toàn bộ thửa đất số 55, tờ bản đồ số 2, diện tích 193m², hiện nay chỉ có một mình ông Cường sinh sống tại đây. Diện tích đất này đủ điều kiện để trích chia công sức cho bà Tình bằng hiện vật mà không ảnh hưởng đến chỗ ở của ông Cường. Nhưng không xem xét đến quyền lợi của bà Tình, mặc dù bà Tình đề nghị. Việc Tòa án hai cấp giao toàn bộ tài sản cho ông Cường mà không xem xét trích chia công sức cho bà Tình, cháu Hồng bằng hiện vật là một phần diện tích đất nêu trên để bà Tình làm nhà ở, nuôi con gái bị bệnh tâm thần, ổn định cuộc sống là trái khoản 6 Điều 7 Thông tư 01/2016/TTLT-TANDTC-VKSNDTC-BTP ngày 06/01/2016 của Tòa án nhân dân tối cao, Viện Kiểm sát nhân dân tối cao và Bộ Tư pháp. Điều luật quy định *“Khi giải quyết chia tài sản khi ly hôn, Tòa án phải xem xét để bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của vợ, con chưa thành niên, con đã thành niên mất năng lực hành vi dân sự hoặc không có khả năng lao động và không có tài sản để tự nuôi mình”*.

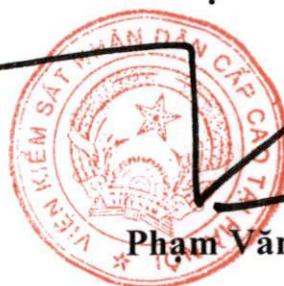
Tại Quyết định giám đốc thẩm số 25/HNGĐ-GĐT ngày 20/9/2021 của Ủy ban thẩm phán Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội đã chấp nhận Quyết định kháng nghị giám đốc thẩm của Tòa án nhân dân tối cao, hủy một phần Bản án sơ thẩm và một phần Bản án gia đình phúc thẩm về phần chia tài sản là đất ở để giải quyết lại theo đúng pháp luật.

Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội thông báo để Viện kiểm sát nhân dân tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương trong khu vực nghiên cứu, vận dụng vụ án tương tự để nâng cao chất lượng, hiệu quả trong quá trình giải quyết các vụ án dân sự. /:nh

Nơi nhận:

- VKSND 28 tỉnh, TP phía Bắc;
- Đ/c Nguyễn Quang Dũng-PVT.VKSTC (b/c);
- Vụ 9 -VKSTC (b/c);
- Đ/c Viện trưởng-VC1 (b/c);
- Viện cấp cao 2, 3;
- Các Viện nghiệp vụ VC1;
- Lưu VC1, HS.

**KT. VIỆN TRƯỞNG
PHÓ VIỆN TRƯỞNG**

Phạm Văn Hòa